



**DREKS
CORDIA**

22 OCTUBRE 1988 No. 80 - V EPOCA - ANY XXIX - REVISTA QUINZENAL

sumari

* PORTADA

"Moisès, salvat de les aigües", quadre que es troba al Santuari de Sant Salvador i del que n'és autor en Mestre (pare) i del que donam una explicació a les planes interiors
(plana 2)

* LES ENSENYANCES MITGES

Davant el començament del curs a l'Institut i Formació Professional:

Xerrada amb els seus directors i fitxa del Centre
(planes 6 i 7)

Breu història de l'Institut
(planes 7 i 8)

Editorial
(plana 3)

* POLÍTICA LOCAL

Ple municipal del dia 10 d'octubre
(plana 10)

* NOTICIARI

* XERRIM XERRAM

* ESPORTS

* MÉS COL·LABORACIONS



la nostra pinacoteca

Miquel Tous

MOISÈS SALVAT DE LES AIGÜES

A Egipte, els fills d'Israel vivien feliços fins que es va alçar un nou rei que no coneixia a Josep; partint d'aquí foren considerats miserables estrangers de l'Assia i obligats al treball gratuït. Els fills que les naixien havien de ser tirats al Nil i anegats. Una mare no té valor per ofegar el seu i lo deposita dins d'una canastra de joncs molt ben preparada. Vetla el lloc on sol anar a banyar-se la filla del faraó i, al moment oportú, amolla l'aparell al riu. La princesa se commou davant el recent nascut, l'anomena Moisès "salvat de les aigües" i li cerca una dida. La pròpia mare, molt atenta, s'ofereix a nodrir-lo i és acceptada.

Es Moisès criat a la cort i aprèn tota la sabiduria d'Egipte i també les seves debilitats. Ja de major és majestuós i fort, i en lo seu front, il·luminant-lo, apareixen dos rams de llum sobrenatural. Sap mètodes d'encisament, i s'encén de ràbia davant les injustícies. Un dia, passant per les obres del faraó on també treballaven els seus germans, va veure com un encarregat d'obres castigava a cops de fuet a un hebreu. No poguent aguantar aquell arbitre, el matà i lo va enterrar en l'arena. Perseguit per la policia, se refugia a la terra de Madian, on contreu matrimoni amb una filla de Jetro, i aquell home cult i cortesà és feliç éssent pare de família i pastorejant les ovelles.

Un dia cuidant de la guarda, va veure com un batzer flamejava però el foc no el consumia. Era la seva claror enlluernadora, i enmig d'ella escoltà la veu del Senyor que li manava tornar a Egipte per treure al seu poble de l'esclavatge. Moisès, descalç i cobert el rostre amb les mans, escolta i obeeix. Té dificultats en la parla (retura) però, se val de son germà Aarón quan s'ha de dirigir al faraó o al poble.

El monarca odia els israelites però les necessita pel treball d'esforç. Per tant, escolta la demanda del conductor, mes la denega. Tot seguit nou plagues terribles assoten el país del Nil. Són les respostes de Déu a les negacions del mandatari a la sortida

del poble hebreu d'Egipte. El Senyor farà la desena i definitiva prova de força contra el cor ambiciós de l'opressor egipci. De nit, l'esperit de l'Omnipotent passarà i moriran tots els primogènits dels esclavitzadors, mes no els dels israelites que hauran tenyit amb sang d'anyell les seves portes. Així nasqué la festa de Pasqua (el pas).

Comença l'èxode després de 430 anys. Succeia això entre el 1450 i 1420 sota els regnats de Tutmosis III, Amenofis II, Ramsés III?

Possiblement el poble fugitiu comptava amb més d'un milió d'ànimes. Estant prop del Mar Roig i perseguits per l'exèrcit, al conjur de Moisès extenguent ses mans sobre les aigües, aquestes s'obriren donant camí als israelites, mes, estant ja a l'altra banda, repetint el mateix moviment i paraules, les ones sepultaren les forces del faraó.

El poble té fam i del cel en plouen guàtleres i grà gustós que les assacia. Sent la necessitat de l'aigua, i el capdill copetja amb son gaia-to la penya de l'Horeb, de la qual en brolla gran capital. Són atacats pels amalecites; Moisès implora a Déu la victòria de Rafidim amb els braços extesos fins que són vençuts per Josuè.

Al tercer mes de la sortida

arriben al peu del Sinai. El conductor puja a la muntanya tres vegades per comunicar-se amb el Senyor. Una d'elles el poble cau en l'abominació adorant un vadell d'or. Moisès de ràbia romp les taules de la llei. Aquella revolta costà més de 3.000 morts i el jerarca, de bell nou tallà unes noves taules.

Vingueren encara més revoltes d'aquell poble, fins que Déu digué: "Fins quan hauré de suïr que aquesta gent infeel blasfemi el meu nom?". I Moisès implora el perdó pels seus seguidors. El Senyor les perdona. Però li diu: "Tots els majors de 20 anys moriran al desert, solament hi haurà l'excepció de Josuè i Caleb que m'han estat feliçs i viuran a la terra de promissió".

I vet ací que en arribar Moisès als 120 anys, sentí que la mort li arribava. Per ordre del Creador, davant tot el poble, beneí a Josuè. Tampoc ell podria creuar el Jordà ni entrar a l'hermós país promès. Després d'haver beneït el poble pujà a la muntanya Nebo. Des d'aquella altura, Déu li mostrà la terra de Canaan, diguent-li: "Aquesta és la terra promesa a Abraham, Isaac i Jacob." Amb una immensa alegria el Conductor donà gràcies al Senyor i expirà. Tot Israel dugué dol trenta dies.



San Francisco, 26 - Tel. 56 23 25 - ARTA

GRUAS ARTA

en la Comarca de Llevant:

Recogida de coches viejos y grúa

SERVICIO PERMANENTE

las 24 horas del día

Tf. 562323 ARTA



editorial

Les ensenyances mitges

En aquest principi de curs la reflexió sobre les ensenyances mitges ja va més enllà d'allò tan conegut, i cert, que fa referència al gran avantatge que per a la nostra població ha suposat disposar d'un Institut de Batxillerat i d'una Secció de Formació Professional. Fins i tot gosàriem dir que aquest benefici ha generat, paradoxalment, algunes inconveniències.

Per exemple, el fet que el títol de batxiller hagi perdut avui en dia l'afegit distintiu i singularitzador que suposava en altre temps per al titulat: els que el tenen han deixat de ser pocs. Per contra, comencen a ser nombrosos els artanencs amb titulació superior que no disposen d'un lloc de treball acordat a la seva preparació. En el fons de tot, però, subjau l'increment en el nivell cultural de la població, aspecte que, no cal dir-ho, és indiscutiblement positiu.

Hi ha més. La Secció de FP, que continua amb les mateixes i poques especialitzacions amb què es va implantar, augura de bell nou el fracàs i el descrèdit d'aquest ensenyament. I que se'ns entengui bé: aquest Centre d'Artà és dels millorats de Mallorca. El que fracassa no és l'escola, sinó la mateixa concepció i organització d'aquest nivell. Si alguna vegada es va creure que al final de l'EGB l'alumne escolliria, a la realitat s'ha demostrat que la FP és el refugi dels alumnes que no han obtingut el graduat escolar. Més clar, la continuació de la EGB és el BUP i els qui no hi poden accedir, passen a la F.P. L'alumne no tria, se'l tria. Així no és d'estranyar que hi trobem alumnes amb consciència de perdre el temps, amb alt índex d'absentisme, amb poca esperança per a una posterior sortida laboral. L'ambient a les aules és pobre. La desmoralització del professorat és habitual i en molts de casos profunda i irreversible. I a Artà no s'és una excepció. La Reforma, anunciada per l'Administració com a solucionadora d'aquest fracàs general i estructural, no desperta gaire optimisme entre els ambients educatius. Potser no s'empitjori, però els que creuen que serà la solució són tan pocs com molts els qui constaten la urgent necessitat de trobar-la.

I on més por fa la Reforma és en els ambients del BUP: hom tem que la millora de la FP impliqui, a la realitat, un empobriment del batxillerat. On serà el guany si això ve així? No necessita el BUP res que el devaluï perquè no són poques les seves mancances. Encara és fresc l'ambient tens i crispat del curs anterior. El ministre Maravall va caure del Govern i el senyor Solana s'apressà a mostrar-se dialogant. Si això ha servit per a un començament de curs en pau, no vol dir que aquest sigui el clima estable al llarg de tot el curs. La qualitat de l'ensenyament demana de forma urgent una mà tan fina com decidida. Entre tant, massificació a les aules, programes estentissos, professorat descontent amb les condicions laborals i desemparat en la qüestió de la formació permanent. I a Artà, a més, l'escassa estabilitat del professorat. I per sobre de tot hi plana un ànim que s'extén: no s'està satisfet de la mesura amb què són resoltes les expectatives que pares i alumnes depositen quan deixen l'EGB i esquiven la FP. I el que dèiem al principi: ja no és suficient cursar el BUP.



REVISTA QUINZENAL
Nº 80 V EPOCA 22 OCT.1988

REDACCIÓ
I ADMINISTRACIÓ:

C. Rafel Blanes, 10, 1ª ARTA

Dipòsit legal: P.M. 57-1969.

IMPRIMEIX:

Gràfiques Llevant
Carrer Ciutat, 55. ARTA.

CONSELL DE REDACCIÓ: R. Umbert, C. Obrador, G. Bisquerra, B. Lliteras, J. Mayol, S. Massanet, A. Esteva, M. Santandreu, J.Mª Massanet, E. Piris, Mª Gelabert, J.L. Martín.

COL·LABORADORS: G. Bisquerra, A. Genovart, R. Umbert, B. Lliteras, C. Obrador, P. Xim, G. Genovart, P. Vaquer, M. Tous, J. Morey, A. Tur, J. Cabrer.

FOTOGRAFIA I DIBUIXOS: A. Torres, G. Bisquerra, i Arxiu.

ADMINISTRACIÓ: G. Bisquerra, A. Esteva, C. Guerrero, Maria Gelabert, Mª Antònia Sureda.

notícies

3a EDAD

Es posa en coneixement dels jubilats majors de 65 anys, i que estiguin interessats en viatjar, que, patrocinat per INSERSO, es celebraran excursions a Andalusia, Múrcia, Llevant i Catalunya. Pel mateix preu cada jubilat podrà tenir un acompanyant sense limitació d'edat ni parentesc. Aquesta prerrogativa no resa pels pensionistes.

El preu és de 16.480 pesetes i comprèn el viatge des de Palma i estàncies a hotel en pensió completa durant 14 dies.

Per a més informació dirigir-se al secretari del Club Gabriel Massanet Femenias.

NOVA TENDA

El passat dia 14 es va inaugurar una nova tenda dedicada a la venda de electrodomèstics i lloguer de pel·lícules de vídeo.

Dita tenda està ubicada al carrer de Ciutat, nº 46, i la regenta en Jaume Mestre Payeras, al qui desitjam sort al nou negoci.

BOSSA DE TREBALL

El grup d'Acció Social, col·lectiu format per membres de la Parròquia i per l'Assistentia Social de l'Ajuntament, davant el fet que hi ha gent que demana ajuda per manca de treball, vol intentar, amb la col·laboració de tots, trobar llocs de feina per a aquesta gent necessitada.

La bossa de treball consisteix en què quan un tenguí una feina per oferir ho comuniqui a l'Assistentia Social (Na Batlessa) per tal que ella pugui oferir dita feina a algú que no en té. En algunes ocasions, potser sigui necessari que la persona que treballa estigui assegurada pel grup d'Acció Social i que el mateix grup sigui el qui cobri i després pagui al treballador -ora.

PLUVIÒMETRE

AREA URBANA
SETEMBRE

litres m2

Dia 10.....	14'0
Dia 13.....	27'0
Dia 14.....	5'0
Dia 16.....	10'0
Dia 17.....	22'5
Dia 30.....	0'7
Total.....	79'2



"SI ELL TORNAS"

Demà diumenge, a les 20,30 de l'horabaixa es celebrarà la darrera escenificació de l'obra teatral "SI ELL TORNAS" al saló del col·legi de Sant Bonaventura.

Aquesta obra haurà estat representada els dies 15, 16, 21, 22 i 23 d'aquest mes d'octubre.

AJARDINAMENT DE NA BATLESSA

A la fi es reformaran els jardins de Na Batlessa que donen a la carretera nova.

Això consistirà en la reimplantació de les antigues gavetes al voltant de les palmeres que, dit sia de pas, les arrels ja arriben al carrer.

Enhorabona, idò, a l'Ajuntament per aquesta bona decisió.

Tampoc seria mala idea el cobrir les gavetes a les soques dels arbres de la plaça del Progrés, cobrint-les amb camamilla. La sembra sembla que la poden assegurar, però el que no es pot assegurar és la seva floració.

notícies parroquials

TOTS SANTS

Com cada anys, el dia de Tots Sants hi haurà missa al Cementeri, tant d'Artà com de Sa Colònia. La missa en ambdós llocs serà a les 4 del capvespre.

També el dia dels Morts, 2 de novembre, hi haurà un funeral per a tots els difunts a les Parròquies d'Artà i Sa Colònia. Seran ambdós a les 7'30 del vespre.

L'Escola d'Idiomes GERALD VINCENT

els comunica
l'obertura del seu nou centre a Artà

i al mateix temps els ofereix els seus serveis:

- * Cursos d'idiomes generals o intensius en grups reduïts o particulars

- * Adults; nins a partir de 6 anys

- * Preparació examen de Cambridge i oposicions

- * Recuperació i reforç EGB, BUP, COU

- * Traduccions

- * Cursos d'anglès a Anglaterra

Plaça del Conqueridor, 11
Telèfon 562216

TOTS SOU BENVINGUTS!

NOU CURSET ESCOLAR

El Comité Comarcal de l'Esport Escolar a Manacor intenta celebrar a Artà un curset de monitor poliesportiu escolar.

Podran participar-hi totes aquelles persones majors de 18 anys que tenguin al manco els estudis de BUP o F.P. segon grau.

PLACES LIMITADES.

Es concediria el títol de Monitor Poliesportiu Escolar a les modalitats següents:

ATLETISME, BASQUET, HANDBOL, GIMNASTICA, NATACIO, VOLEIBOL, TIR AMB ARC, ESCACS I TENNIS TAULA

Interessats dirigir-se a Na Batlessa, tel. 57 80 57, fins dia 27 d'octubre.

CELEBRACIÓ PENITENCIA

Com a preparació per a la festa de Tots Sant es farà una celebració de la Penitència a les Parròquies d'Artà i Sa Colònia, dijous, dia 27 d'octubre.

A Sa Colònia serà a les 19'30 i a Artà a les 20'30.



de la colònia

A. Genovart

EXCURSIONS

La Parròquia ha organitzat dues excursions. Una aquí mateix a l'illa, l'altra a la Península. La primera estava programada per avui amb un recorregut meravellós: Palma-Sóller en tren. Port de Sóller-Sa Calobra en barca. Sa Calobra-Lluc en autocar. Estam segurs que si el temps -tant al cel com a la mar- ha acompanyat als excursionistes, aquests hauran gaudit d'una de les rutes més belles de la nostra terra.

L'excursió per la Península està prevista per dia 12 de Novembre també amb un itinerari de primera qualitat: Pirineu Aragonès (Jaca, Formigal, Hecho, Parc Nacional d'Ordesa) Lourdes i retorn per Andorra.

Com sempre recordem que fa un grapat d'anys es realitza una excursió pel novembre -s'hi ha apuntat un bon grup de coloniers que esperen passar-ho tan bé com els anys anteriors i, si és possible, superar encara edicions passades, cosa que creim difícil.

BENVINGUDA AJUDA

Fa pocs dies arribà la subvenció que l'Ajuntament ha assignat al Centre Cultural per les moltes activitats que aquest duu a terme durant l'any. Són 250.000 ptes. que suposaran una bona ajuda per a aquesta entitat que és l'animadora de la majoria d'actes que es celebren a la Colònia, tant en l'àmbit cultural com esportiu o d'esplai.

COM QUEDAM?

Els rètols que hi ha dins Artà per indicar el camí a seguir per arribar a la Colònia posen: "Colònia de Sant Pere". Els del creuer dels abeuradors -aquells que estaren nou mesos per ser instal·lats- diuen "Colònia Sant Pere" sense la preposició "de". A l'informatiu situat ja a la carretera s'escriu "Sa Colònia de Sant Pere". Algú tapà el sa (que encara es pot veure). No seria bo que es posassin d'acord en escriure el que creim que és correcte: **Colònia de Sant Pere**? Així a la vegada que hi hauria uniformitat es posaria el que cal i convé mantenir.

Ara fa
25 anys

BELLPUIG, 8 de octubre de 1963, nº 46.

* En SILUETA DEL MES, se hace una revisión del septiembre climatologicamente hablando "...ses canals han rajat jo no sé es compte de vegades. Humitat a voler i ses muntanyes blanques de boira...es temporal mos sortia d'Es Racó. I, alerta, en grunyar sa truja d'Es Racó...Qualque dia, és ver, no ploqué, però, en el cel, sempre hi havia bugada estesa..." Y, al final, se invita a comer "...esclatasangs amb pebres vermeis, llom i xuia fresca..."

* En VOCES AUTORIZADAS, esta vez Santiago lleva a las páginas de BELLPUIG ni más ni menos que la famosísima Gina Lollobrigida con motivo de su estancia en Artà debido a la filmación de la película inglesa "La mujer de paja" Después de salvar una serie de barreras, nuestros reporteros llegaron hasta "la mujer más bella del mundo" en los jardines de la casa Quint-Zaforteza que se había habilitado como plató cinematográfico. Las preguntas versaron sobre cosas personales y del cine en gneral. Al pedirle su impresión sobre Artà, respondió: "...Muy buena. Sus paisanos me han parecido muy simpáticos y amables. Me voy contenta y agradecida..."

HOTEL-APARTAMENTOS
-RESTAURANTEMINI GOLF
CANYAMEL**Artanense: TU LOCAL!**

saló de bellesa

ESTEL D'AUBA

Isabel Solano
Esteticista titulada

Carrer Joan XXIII, 19-12 - Tel. 56 29 50

ARTA (Mallorca)

Maquillatges

Neteja de cutis

Depilacions

Tractaments facials i corporals

Tractaments anticelulítics

Drenatge linfàtic.

NOVETAT

Tenim a la seva disposició:

DEPILACIÓ ELÈCTRICA

enquesta

F. P. I INSTITUT

Cada any, en el mes d'octubre, BELLPUIG dedica part de les seves planes a prendre el pols als nostres Col·legis d'Artà. Així ho feiem amb els d'EGB fa poc temps i així ho volem fer avui amb els dos germans majors de l'ensenyament al nostre poble, com són: l'Institut Llorenç Garcias i el Centre de Formació Professional.

Per això, i com ja és costum, hem demanat informació als directors d'ambdós centres: **Maria Dolors Carbonell Alemany**, Directora de l'Institut i **Jaume Torres**, Director del Centre de Formació Professional.

INSTITUT

Professors..... 27
(7 d'ells són nous)

Alumnes.....313
Distribució per cursos:

1er (3 cursos)..... 96
2on (3 cursos)..... 88
3er (3 cursos)..... 68
COU (2 cursos)..... 61

BELLPUIG.- Maria Dolors: qui forma l'equip directiu de l'Institut?

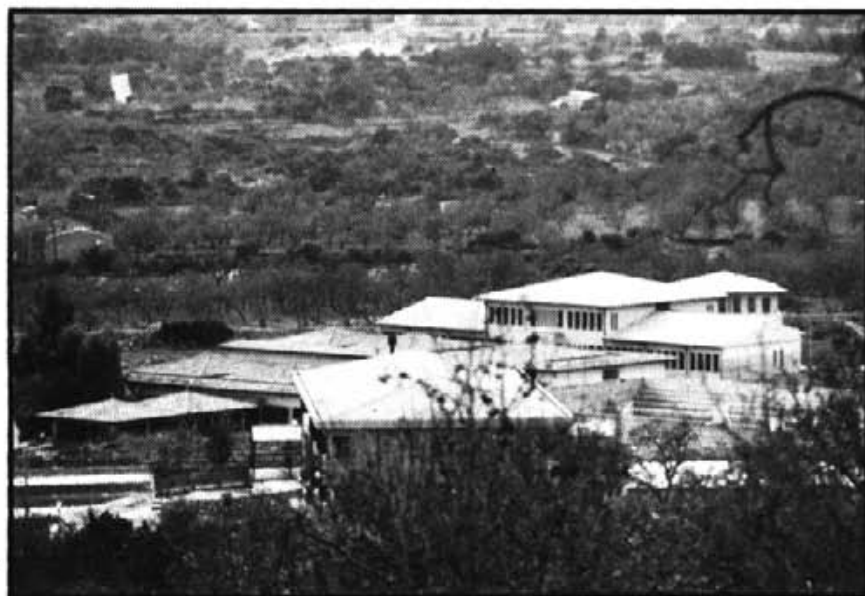
MARIA DOLORS.- L'equip està format per Na M^a de Lluc Pomar, cap d'estudis, en Bruno de Marchi, secretari i posteriorment p'En Joan Caldentey, vicedirector.

B.- Quins objectius més importants vos heu marcat per aquest curs?

M^a D.- Un dels objectius més importants, a nivell general, és millorar la participació en tots els aspectes de l'alumnat intentant motivar i despertar de cada dia més l'afecció del mateixos a l'estudi, ajudats i recolzats sempre pel Gabinet Psicopedagògic que té el Centre. També volem potenciar, perquè ho creim essencial, els contactes amb els pares i la seva participació.

B.- Quines novetats teniu en projecte per aquest curs?

M^a D.- Sens dubte, la més important i que ja es va experimentar l'any passat en part, és l'aplicació del nou horari de classes, horari intensiu o jornada única, des de les 8 del matí a les 2'30 del capvespre. Aquest nou horari sembla molt recomenable ja que una gran majoria d'alumnes ve de fora d'Artà i estava obligada a



dinar fora de caseva o bé perdre molt de temps pel camí. D'aquesta manera els alumnes disposen de tot l'horabaixa lliure per poder estudiar i preparar millor les classes. Aquest any tenim pensat dur a terme un seguiment d'aquest horari per a millorar-lo, si és possible, en anys vinents. De moment, creim que l'experiència és positiva.

Una altra novetat és que, a partir d'enguany, el Centre quedarà informatitzat, amb totes les millores que això suposa a l'hora de tenir informació de la matrícula i de la marxa del Centre en general.

També la nova E.A.T.P. (Ensenyances Artístiques Tècniques Professionals) ens permet tenir dues hores setmanals dedicades a aquests temes, en concret aquí a "Imatge i So" que suposa un aprofundiment en l'ensenyança de tècniques audiovisuals.

També hem aconseguit convertir una classe en Aula permanent d'Audiovisuals i que suposarà un reforç per a les assignatures que ho requeresquin. Fins ara solament n'hi havia una. Esperam, com se'ns ha promès, la col·laboració de l'Ajuntament per tal de poder muntar aquesta Sala.

B.- Tens alguna altra cosa que vulguis comentar per a la nostra revista?

M^a D.- Simplement dir que, després d'haver estat uns anys a Instituts grans, aquest d'Artà me va resultar molt agradable per l'acollida que ofereix ja d'entrada el mateix edifici i per l'ambient que es respira a nivell d'alumnes i professors i que, sens dubte, resulta més familiar. Crec que això ajuda a que la gestió que ara assumim sigui més fàcil i més compartida. Esperam i desitjam fer el possible perquè totes les il·lusions i projectes es vagin fent realitat amb l'ajuda de tots.

DAVANT L'INICI DEL CURS

F. PROFESSIONAL

Professors..... 6
(1 d'ells nou)

Alumnes..... 67

Distribució per cursos:

1er Administratiu 36

1er Automoció 10

2on Administratiu 19

2on Automoció 2

Distribució per la procedència dels pobles:

Cala Ratjada 11

Capdepera 10

Son Servera 2

Cala Millor 6

S'Illet 1

Sant Llorenç 2

Colònia St. Pere 1

Artà 35



BELLPUIG.- Jaume, quines són les novetats de cara a aquest curs en el vostre Centre?

JAUME TORRES.- S'ha disminuït el nombre d'assignatures,

agrupant en un sol curs el nombre d'hores corresponents a 1er i 2on. Així, Formació Humanística passa a 2on (amb quatre hores), mentre que la Llengua Castellana passa a 1er (també

amb quatre hores). De la mateixa manera, la Física i Química s'imparteix a 2on i les Matemàtiques a 1er, doblant el nombre d'hores de cada assignatura.

col·laboració

Gabriel Genovart

Gabriel Genovart Servera. Llicenciat en Psicologia i Pedagogia i professor del nostre Institut, nasqué a Artà a l'any 1944. Cursà els estudis de Batxiller Elemental a les Escoles Parroquials del Centre Social (els dos primers cursos amb el Mestre Llull i 3er i 4rt amb Don Mateu Galmés). A l'any 1962, tot just acabats els estudis de Magisteri, s'estrenà com a professor, ajudant per espai d'uns mesos en el mateix Col·legi de Batxiller del Rector Galmés que dirigia Damià Riera. A l'any 1968, un cop acabada la Universitat de Barcelona la Llicenciatura en Pedagogia, l'Ajuntament d'Artà li encomanà les gestions de creació i direcció del Col·legi Municipal Lliure Adoptat. Fou el Director d'aquest Centre des de la seva creació a l'any 1969 fins al mes de setembre de 1978, en què fou destinat a l'Institut de Manacor com a Professor Agregat. A l'any 1982 es reincorporà al ja Institut Llorenç Garcias i Font com a Catedràtic de Filosofia. Actualment comparteix en aquest Centre la seva feina de professor amb les tasques d'orientació psicopedagògica de l'alumnat com a Cap dels Serveis d'Orientació de l'Institut.



PETITA HISTÒRIA DE L'INSTITUT (I)

La Redacció de BELLPUIG m'ha demanat, per a aquest número dedicat als nostres Centres d'Ensenyança Mitja, un petit esbós del que ha estat la trajectòria del nostre Institut al llarg dels quasi vint anys de la seva història: la història menuda -continguda per altra banda, a fragments, a velles pàgines d'aquesta mateixa publicació- d'un col·legiet modest que volgué viure i sobreviure i que es va saber mantenir, malgrat els embats i les temporalades, amb una decidida voluntat de servir.

Vet aquí, doncs, que a l'any 1968, quan gairebé tots els pobles costaners d'aquesta illa, i molt especialment els nostres veinats, anaven engrescadíssims amb la cosa del turisme i l'hoteleria, espanyant platges, degradant paisatges i aixecant masses de ciment, aquí, a Artà, un batle espabilat, l'amo En Miquel Artigues, no deixava passar la indicació de l'Inspector d'Ensenyança Mitja de Barcelona -aleshores encara no n'hi havia cap a Mallorca, d'Inspector de Batxillerat-

col.laboració

i posava fil a l'agulla per a crear un Col·legi Municipal Lliure Adoptat de Batxiller Elemental.

La creació d'aquest centre en el curs 1969-70 venia a ser una passa més, una passa més cap endavant, en una certa història d'inquietuds envers de l'ensenyament mitjà dins el nostre poble; una història de la qual les fites més importants, considerades sumàriament, vendrien a ser les següents:

1. El batxiller elemental dels franciscans en els anys quaranta i primers cinquanta.

2. Aquell humil i esforçat batxiller "sui generis" (i per a mi, en el record, tan entraanyable) que impartia, així com podia, el Mestre Don Joan Lluïa i el Centre Social, en el transcurs de la segona meitat dels anys cinquanta, recollint, per pura consciència social, allò que els frares havien abandonat tan llastimosament.

3. El Col·legi creat -en el mateix Centre Social i sobre la base del treball anterior del Mestre Lluïa- pel Rector Don Mateu Galmés i dirigit pel mestre Damià Riera Busquets (Damià Riera i el Mestre Lluïa han estat dos educadors molt significats i positius en la història escolar artanenca que, en breu temps, hem tingut la dissort i el sentiment de veure desaparèixer d'aquest món). Funcionà el Col·legi del Rector Galmés de l'any 1959 a l'any 1969 aproximadament, i en ell començaren, per primera vegada a dins Artà, a estudiar el Batxiller Elemental un reduït grup de nines.

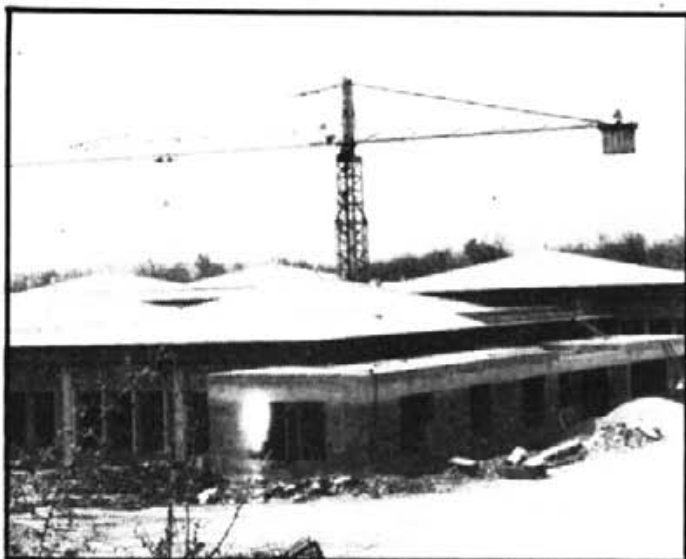
Fins aquí el Batxiller, a Artà, havia estat absolutament lliure. Els estudiants, preparats pels frares, pels mestres de Primera Ensenyança i per qualche capellà, s'havien d'anar a examinar, en un únic examen final en el qual tot s'ho jugaven, a l'Institut de Palma -l'únic que aleshores hi havia en tota l'illa- o a un Col·legi privat reconegut de poble extern: els al·lots dels franciscans solien examinar-se al Col·legi que la mateixa Ordre tenia a Inca, mentre que els de l'època del Mestre Lluïa i Don Mateu Galmés s'examinaren sempre a l'Institut de Ciutat, salvant les comptades excepcions que ho pogueren fer al Col·legi Ramon Lluïa de Manacor.

Amb el Col·legi Municipal, que funcionaria a partir del curs 1969-70 i que venia a prendre el relleu de tota aquesta trajectòria anterior, s'introduïen dos canvis importants:

1er) Per primera vegada s'incorporaven, dins Artà, Llicenciats universitaris a l'ensenyança del Batxiller (fins aleshores en mans de la clerecia i del Magisteri Primari) que, endemés, eren pagats per l'Estat, encara que, això sí, en el reduït nombre de dos.

2on) No desapareixia l'examen final, però aquest es feia al propi centre i davant tribunals mixtes formats pels dos professors Llicenciats assignats al Col·legi i quatre o cinc professors que es desplaçaven de l'Institut tutor (en el cas del Col·legi d'Artà, l'Institut de Felanitx). El tribunal tenia en consideració, a més de l'examen final, les notes de l'alumne al llarg del curs.

(Continuarà)



millor

Telex 99585 VGOR E

G.A.T. 820

Calle Binicanello, 12 - ☎ 905515/52 - CALA MILLOR

Carretera Cala Agulla, 19 - ☎ 964017 - CALA RATJADA

ESPECIAL PUENTES

VENECIA. Del 28 al 01 Nov.	55.800
MARRUECOS. Del 27 al 01 Nov. ...	52.400
ROMA. Del 28 al 01 Nov.	52.400
MADRID. Del 28 al 01 Nov.	19.800
ANDORRA. Del 28 al 01 Nov.	22.700

Estos precios incluyen avión desde Palma, traslados, hoteles de 4 y 5 estrellas y asistencia de guías.

VUELOS CHARTER NACIONAL

ALICANTE.	4.500
BARCELONA.	4.250
BILBAO.	8.900
GRANADA.	9.900
LAS PALMAS.	19.500
MADRID.	6.900
MÁLAGA.	9.900
SEVILLA.	10.900
ZARAGOZA.	7.500
TENERIFE.	19.500
SANTIAGO.	13.000
OVIEDO.	11.000

SUPER VACACIONES EN CUBA

FABULAS DEL CARIBE	
10 días en pensión completa.	129.900
LAS PERLAS DEL CARIBE	
10 días en pensión completa.	127.900
CUBA A TODO RITMO	
15 días en pensión completa.	157.900
PARAISO DEL BUCEO	
10 días.	136.900
PERU PANORAMICO, 13 días.	209.900
MEXICO LINDO, 15 días.	158.900

Otros destinos:
CONSÚLTENOS

— el nostre entorn —

LA PENÍNSULA DE LLEVANT I EL FOC (I)

Visita del Director General del Medi Ambient de la Conselleria d'Agricultura.

Degut al sistema emprat per convocar aquesta reunió i per no estar d'acord amb el camí que s'ha escollit, aquest grup, amant de la naturalesa i de tota la nostra **identitat geogràfica** vol exposar a través de les pàgines de BELLPUIG, si el seu director ens ho permet, en uns quants articles la seva personal manera de veure, aquest escabros tema dels incendis forestals i la recuperació ecològica de la nostra estimada Península de Llevant.

Just passat festes, concretament el dia 9 d'agost, quan encara hi havia ressaca, no sabem si convidat pel nostre Consistori o per pròpia iniciativa, ens visita el Sr. Borràs, aquest és el llinatge del Sr. Director General, el qual fou presentat als més de trenta assistents pel Batle Sr. Pastor.

Una vegada donat a conèixer al públic, féu un aclariment del per què de la seva visita i entre altres coses recordà que els focs no es calen per casualitat, almanco la gran majoria. Recordà que si de moment només es vol tenir càrritx i més envant un desert aquest és el camí més apropiat, emperò que ell i el seu departament creuen que no és el més adequat.

Recordà que es perd més que no es guanya fent aquestes cremadisses. Emperò en primer lloc, per evitar-ho, s'han d'augmentar les entrades dels agricultors de muntanya, ja que més d'una vegada no es crema per capritxada sinó per necessitat. Així i tot, s'ha vist que aquesta pràctica ancestral és perjudicial per a les muntanyes i les garrigues en general i com és lògic a la llarga també pel mateix país.

Va dir també el Sr. Borràs que de la Península de Llevant se'n volia fer la Comarca Pilot en prevenció d'incendis i afegí que des de Brussel·les arribaran uns diners per fer embassaments i talla-focs dins tota la Comarca, en canvi no hi entra la repoblació forestal.

Com saben tots els assistents, s'han donat unes ajudes per a finques desfavorides, endemés d'Artà -no hi entra tota la Península de Llevant- hi ha la Serra de Tramuntana, Ses Salines i Campos.

D'un principi s'intentà incloure Artà dins la Serra Nord, però no fou possible i per això es fa una Zona Diferenciada.

Digué el Sr. Borràs, "avui es posa la primera pedra juntament amb el ciutadà, ja que si ho fa l'Administració sola el més probable és que no serveixi per a res com sol succeir la majoria de vegades. Si entre tots som capaços de fer un projecte, per ventura serà viable. Si es segueix com fins ara prest tot serà un desert.

El Batle demanà col·laboració a les finques on tradicionalment es cala més foc. Que s'hauria d'aclarir quin tipus d'animals i quin sistema d'explotació són els més adients. Quins camins s'han de seguir per no **haver de cremar**. Si és més convenient posar bous o someres, ja que importa molt, almanco, conservar-ho com està i fer tot quant es pugui per a millorar.



Segurament s'ajudarà als sistemes que prevenguin els incendis que no sien degradables i que endemés sien rendibles.

En el col·loqui que s'obrí a continuació intervingué en primer lloc el perit agrícola Jaume Galmés el qual remarca que el primer que s'ha de fer és tancar, fer parcel·les de la muntanya i de la garriga, ajudar per fer-ho i no amb unes "ridícules" ajudes com s'han donat fins ara. Digué que per experiència personal podia afirmar que l'ovella ben alimentada és un animal que fa **nets** els boscs, ja que si menja 200 grams de gra, llavors necessita de tres a quatre quilos de menjar voluminos i és igual que sia càrritx, mata o arbocer.

També intervingué Andreu Sureda, propietari de S'Alma Vell, qui proposà aixemplant les carreteres de Sa Duaia, Albarca i fer talla-focs amb herbicida.

A una pregunta de quants milions es **cremaven** en prevenció d'incendis, el Director General contestà que entre tots el organismes a les Balears s'hi destinaven uns 1.200 milions de pessetes. Que a partir d'ara a aquesta Comarca el Govern Balear n'hi destinaria uns 62 i probablement n'arribaran un parell de cents d'altres organismes. Aquesta Zona és l'única de Mallorca on es pot dur a terme un programa d'aquesta mena.

El propietari de la finca Es Racó li recordà que la seva propietat era consorciada i que d'un principi funcionava però que ara no anava gens bé. Ara no es fa res. El Sr. Borràs digué que s'havien d'actualitzar els convenis, que els existents ja varen néixer morts. Ja s'ha començat per fer una associació de productors forestals.

El propietari de S'Alma Nou, Pep F. Moragues es queixà del poc respecte que es té a la propietat privada, no es respecten parets ni barreres i afegí que ell no tenia els esclata-sangs i els caragols gens gelosos, però que aquest abus és inadmissible.

La contesta fou que la nostra Comunitat ha invertit més de 100 milions en només quatre punts recreatius i que la intenció és de fer més zones públiques, ja sien de propietat pública o consorciada. Digué que s'ha de començar per educar els al·lots a les escoles a ser respectuosos amb l'entorn que s'hi ha d'anar a poc a poc.

Una de les darreres preguntes que es feren al Sr. Borràs, fou la del pàgès d'Albarca, Andreu Galmés, qui valentment demanà per què a tres bandes que era possible apagar el foc no es feu.

Es veié que ell volia dir, però que no li era gens agradable que li diguessin. Almanco aquest fou el comentari general quan es sortia de la reunió.

Els bovers d'Albarca i Es Verger

política local



PLE MUNICIPAL DEL DIA 10 D'OCTUBRE

El passat dia 10 d'octubre a les 8 i mitja del vespre, es celebrà una sessió extraordinària; però, si curta era l'ordre del dia, més curta fou encara la sessió. Sols durà 6 minuts.

Es veu que la temporada turística ja acaba i per això els nostres regidors pogueren deixar per uns moments els seus negocis de la vorera de mar i assistir al ple. Hi eren tots aquesta vegada.

Vàrem estar a punt de sentir llegir l'acta de la sessió passada ja que el portaveu aliancista, segons manifestà, no acabava d'estar d'acord amb la seva redacció, però, segons digué eren sols qüestions de matís i al final quedà conforme amb la redacció.

Es aprovat l'expedient de contribucions especials per a la quarta fase d'enllumenat públic, quedant de la següent manera: Cada vivenda o solar, haurà de pagar quatre mil sis-cents quaranta (4.640) pessetes i com afegitó quatre-cents vint-i-sis (426) per metre lineal de frontis. És a dir, una casa de 10 metres de fatxada pagarà vuit mil noucentes (8.900) pessetes.

Es demana a la Conselleria Adjunta a la Presidència un 75% de subvenció per a l'habilitació dels baixos de la Casa Consistorial.

Tots els punts de l'ordre del dia foren aprovats per unanimitat.

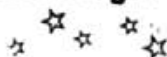
Una vegada acabat el ple i a una pregunta del regidor d'A.P., P. Garau, sobre els cotxes abandonats, podem comunicar als lectors de BELLPUIG que, pareix haver-hi un contracte verbal entre el nostre Consistori i Grues Artà. Aquest consisteix en què aquesta empresa es compromet a retirar tots els vehicles que es donin de baixa, els propietaris dels quals, sols han d'avisar a aquesta empresa i, pagant una mòdica quantitat de doblers, serà conduït el seu cotxe al dipòsit que dita empresa té.

Així que ja ho sabeu, quan el vostre utilitari es jubili, no el deixeu al mig del carrer a l'espera d'un avís municipal instantvos a retirar-lo. Tenguem els carrers nets de ferralla.

Tomeu Lliteras

astrologia

Miquel Mestre Ginard.88



NEPTUNO



Datos astronómicos:

Fué descubierto en 1946, gracias al trabajo del francés Le Verrier y el alemán Johann Gottfried Galle.

Neptuno está situado a una distancia media del SOL a unos 4.496'6 millones de kms. Su diámetro es de 49.500 kms. y tarda 164'8 años terrestres en su revolución alrededor del SOL. A Neptuno se le conocen actualmente dos satélites: Tritón y Nereida.

Datos astrológicos:

Neptuno tarda 165 años en atravesar el círculo Zodiaco, permaneciendo 14 años en cada signo astrológico.

La energía de Neptuno es negativa. Rige el signo de PISCIS y la CASA XII. Neptuno está exaltado en el signo de LEO. (El Planeta en Exaltación no hace sino adquirir un mayor poder de influencia).

Neptuno es el segundo de los planetas transpersonales, y en Astrología se le considera portador del Karma. Su posición en los Sectores o Casas, revelará el lugar donde se debe de sumir ese Karma, es la OBLIGACIÓN individual para la Colectividad.

El principio de Neptuno es la inspiración, la genialidad creadora, el misticismo, el pensamiento evolucionado, la mediumnidad.

Su simbolismo está muy relacionado con

el agua, con los líquidos. Fusionado con artes de tipo actual (cinematografía, música pop...). Neptuno puede inducir a la genialidad más elevada como a los grandes estafadores y charlatanes.

Conectado a los grandes movimientos religiosos, es expresión de idealismo, mística y amor universal.

Como actitud más positiva, con un Neptuno bien situado en la Carta Natal, destaca la receptividad, la sensibilidad, la imaginación creadora, el genio artístico y el idealismo fraternal. Mal aspectado puede inducir a una deformación de esas cualidades, trastocándolas en sus opuestas: autoengaño, autoritarismo, confusión, escapismo. Ensoñaciones, fantasía exaltada, misterio, utopía, preocupación, neurosis. Neptuno puede inducir al escapismo por medio de cualquier tipo de droga. Y también a distorsionar la realidad.

Con Urano forma el llamado Departamento de SIGNIFICANCIA (energías modernas que repercuten en el hombre contemporáneo dentro de un contexto histórico del siglo actual).

En Astrología Médica, Neptuno rige el fluido nervioso y el subconsciente. En su patología podemos hallarnos ante las enfermedades de tipo mental y nervioso.



esports

BASQUET



ACCEPTABLE COMENÇAMENT DEL SANIMETAL-ARTÀ

BASQUET SENIOR MASCULI

Dues victòries i una derrota és el balanç dels tres partits jugats fins ara.

CAMPANET 59
SANIMETAL 67

Primera victòria de la temporada en un partit que va resultar esser molt estrany. Quan només faltaven deu minuts per a la conclusió el SANIMETAL perdia per una diferència de 17 punts. Fins aquest moment res no havia sortit bé. Però amb aquests deu minuts es va recuperar el desavantatge i es va empatar el partit. A la prorroga tot va esser molt més fàcil. Primers dos punts en camp contrari.

SANIMETAL 89
POLLENÇA 60

Gran partit del SANIMETAL, que va obtenir un tant-teig bastant alt. La primera part va esser força igualada: 42-38. Però la segona va esser de clar domini artanenc i es va fer un parcial de 48 a 22. Als darrers minuts del partit es varen fer un parell de jugades realment boniques. El públic assistent ben segur ho degué agrair.

ALCUDIA 98
SANIMETAL 64

Aquí sí que no va poder esser. El Pavelló Municipal d'Esports d'Alcúdia va esser massa pista per al SANIMETAL. A més a més, els alcudienços encistellaven de tota manera. La història del partit cal trobar-la amb el parcial dels primers minuts: 25 a 5. Després, molt més igualat, però aquest desavantatge era massa gran.

Després d'aquests tres partits, el SANIMETAL va segon a la classificació general, empatat amb tres equips més.

Esperem que aquesta posició es mantengui o fins i tot es millori.

BASQUET SENIOR FEMENI

Tot a punt pel començament de la competició. El que no s'ha fet fins ara ja no es farà, perquè demà al matí l'Esports Juma reb al campió de l'any passat, el Joan Capó de Felanitx. Aquest partit serà una bona prova per a l'ESPORTS JUMA per poder saber quines són les aspiracions per a aquest any. Esperem que siguin les màximes i que es comenci amb bon peu.



Magdalena Nicolau, jugadora de l'ESPORTS JUMA, que demà al matí s'enfronta al Joan Capó de Felanitx.

atenció!

Recordar-vos que demà al matí al Poliesportiu "Na Caragol" l'Esports Juma reb al Joan Capó de Felanitx. Aquest partit serà a les 10'30 del matí. Després, a les 12 el Sanimetal juga el seu partit corresponent a la quarta jornada. El rival serà el Campos.

Esperem que la gent acudeixi a veure els partits, vegi un bon espectacle i, a més a més, dues victòries artanenques. Seria un gran dia.

FUTBOL



ARA ES GUANYA A CASA

PREFERENT

ARTA 1 MARGARITENC 0
MONTUIRI 4 **ARTA 2**
ARTA 3 **CAMPOS 1**

Comentari

L'enfrontament amb l'equip margalidà a Ses Pesqueres fou del tot positiu, no tan sols pel resultat sinó també pel joc desenrotllat.

L'Artà va fer un bon partit i tingué ocasions d'augmentar el resultat, ja que a la primera part dues ocasions clares de gol no es materialitzaren per mala sort dels jugadors locals, una d'en Damià que pegà al travesser botant en terra i sortint fora de la línia de gol i l'altra que de tres metres en Diego l'envià als núvols. El Margaritenc és un equip compacte i que té homes ràpids a la seva avantguarda, però la

sort no va ser la seva aliada i n'Arrom els parà un penal. Però també en Pep Maria en parà un altre a n'en Damià, així que el resultat final podem dir que va ser just.

El dia 12 l'Artà va retre visita al Montuiri i va tornar amb la "bossa" plena. Quatre gols ens marcaren per noltros dos. Sembla que a les sortides les coses no surten bé. Començarem marcant primer, però en un quart d'hora els adversaris ens marcaren 3 gols. Per tant, cosa falla i s'ha de veure de posar remei. Es poden perdre els partits fora camp, però no d'aquesta manera.

Contra el Campos es va guanyar bé el partit, malament jugàssim més de la meitat del temps amb

10 jugadors per expulsió bastant rigorosa d'en Domenge, per l'àrbitre de torn. La primera part acabà en empat a un gol i la cosa no estava gens clara, però a la segona part els jugadors locals s'entonaren i guanyàrem la partida als de Campos que, llevat del gol, poca cosa més feren per dur-se'n qualque cosa positiva, malgrat ho intentassin aprofitant la inferioritat numèrica de l'Artà.

Resumint, podem dir, que sembla que l'equip local a Ses Pesqueres dona el do de pit i pareix que encarrila els partits per guanyar-los, no així els que disputa a fora. Esperem que els dirigents trobin solució al problema i poguem treure qualque positiu a les properes sortides.

...XERRIM XERRAM...

DIUEN QUE "per mal viure, es camí més curt és es camí de Son Curt". I també, "Si vols viure com un rei, fe estada a s'Auma Vei". "Sogra que a Son Curt reposa, a gendre no fa pus nosa". I vosaltres direu, a què ve tot aquest bollit de refranys sense terrat ni celler? Idò hi ha una raó que vos vull entenimentar. Dissabte passat, tal dia fou Santa Teresa, aquella carmelita que s'etzibava ribellades de cascall com actualment es demana un xopet. Els resultats posteriors, li feien veure estols d'elefants passant el rosari asseguts a un tibulet, mentres el Sant Crist tocava l'orgue. Tales coses, germans i germanes, no eren sinó delirius tremens. Res de miracles. Debilitat, molta debilitat i el cos ple de rates. 406 anys ençà, la Santa s'ha reencarnada i enlloc de fundar convents, s'és establida devers Porto Colomo, rebutjant l'hàbit carmelita i el cordó penitent, per la bata aprimalloms, la qual té la virtut de desgriexar als damés i engreixar la pròpia. Per on plou el qui digué aquesta sentència: "Per San-

ta Teresa, la donzella va mesa".

DOS PERSONATGES ARTANENCs, populars, úbics, llépols, sàpids, pelloso, menfotistes, amb una paraula, si la panxada ho paga, s'engosparien un parpal i llavors s'escurarien el barram amb una manuella. I tan aigües dolces. No les haveu tirat mala pedrada. Efectivament. Són en Toni Amorós de Sa Ferreria i en Toni Gelabert de Son Porc. Tals tipus tenen en mansons una barrina galafernca i esburbada. Al ferraller li és d'urgència netejar la soll. De modo que convida i ofereix les escorridures a en Toni de Son Porc. Aquest es compromet amb una condició sine qua non. "Mira. Per tu feria s'ullastre esbrancat damunt agulles de punta. Anem per parts. Jo faré sa soll neta, però t'he de tirar es fems dins sa furgoneta. Per diners, no passis ànsia". "Vaja, vaja, deixem-ho estar. De moment, sa merda no obli-ga".



ES CONVIDA A TOT EL POBLE a la inauguració d'un local destinat a l'intercanvi d'articles fora d'us, com són, catifes de modèstia, olles d'honestedat, calderes de seny, calaixeres de simpatia i barcelles de respecte al pròxim. Per ordinador, s'admetran suggerències, a nivell col·lectiu, per esborrar d'una punyetera vegada, tres horripilants malefactors: En "Jo ja ho sé", "Madò Estufera" i son fill en "Som jo qui ho diu". Si la majoria és absoluta, no hi haurà drets humans que hi valguin.

endevinetes d'En Pere Xim

Es força espavilat
i mal de controlar
sap molt de receptar
xerra en xamporrat
més de mig italià
el seu "mendungat"
no té fi ni cap d'enlla
si ho vols endevinar
al Bellpuig ve estampat.

racó del poeta

AL MEU PARE

Quatre mots resum de vida,
quatre mots recull d'amor.
Són café i el carretó,
la feina a la botiga.
Matinades infantivols
perfums de vent encantat
somnia de jove encisat,
so de cançons mallorquines.
Passejant per les Païsses,
escorcolla el dema,
harmonitzant les lliges
com poeta de l'enlla.
Quatre mots resum de vida,
quatre mots recull d'amor.
Són Déu, l'educació
la caritat, la família.
Jaume Cabrer i Fito.

El lladruc silenciós
d'aquest ca sense veu
és anguniós, és expectant.
És immens i grandíols,
tot el cel el vol contemplar.
Els niguls s'arramben al costat
-que no existeix-
que els engana en la llunyania.
I el ca no gosa moure's,
contempla, absort,
el seu propi esdeveniment
retallat damunt el llenç
de l'horitzó matinal.

Antònia Tur

RECEPTA CULINÀRIA del xeff fogo'

Erase que se era
un viudo verde maduro,
que pa salir del apuro
casóse con su nuera.

El viejo, gran cachondo,
sols maritó tres vegades,
sus esposas té enterrades
en un pou sensa fondo.

Homo "frio" i cabal,
fué un dia a confesar-se,
necesitaba enterarse
sobre el Juicio Final.

Los motivos del pesar
preguntóle el buen cura,
un gran rictus de amargura
ell notabà al confesar.

"Tres esposas, tres casé,
i to d'ambas se murieron,
derechito al cielo fueron
sabe Dios lo que pasé.

Y ahora mi tormento,
sepa usted mi senyoria
es la inmensa mayoría
de suegras en rebeldía
esperant su momento.

Siento que pronto tendré
el càstic de San Mateo,
que hizo una de tebeo
a l'andalúz de Jeré
quién puso en su sepultura
questa sentència tan dura:
- Bajo esta losa me veo
por mal guardarme un peo."